

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
DAVID SCICLUNA**

Seduta tat-2 ta' Dicembru, 2005

Appell Kriminali Numru. 237/2005

II - Pulizija

v.

Albert Muscat

II-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet miguba mill-Pulizija Ezekuttiva kontra Albert Muscat talli:

- 1) Fil-25 ta'Settembru 2002 u fi zminijiet precedenti f'dawn il-Gzejjer b'diversi atti maghmulin anke jekk fi zminijiet differenti, li jiksru l-istess disposizzjoni tal-ligi u li gew maghmula b'risoluzzjoni wahda, minghajr licenza moghtija mill-awtorita` kompetenti, ghamel kummerc ta' istituzzjoni finanzjarja f'Malta jew minn Malta minghajr licenza mill-awtorita` kompetenti u cioe` silef flus bl-imghax lil diversi persuni;

- 2) Fl-istess cirkustanzi kiser jew naqas li jahres xi wahda mid-disposizzjonijiet ta' I-Att XXII ta' I-1994, jew xjentement kien parti fl-ghemil, jew ipprokura jew ghen jew hajjar l-ghemil ta' xi reat taht fl-istess Att XXII ta' I-1994 dwar Istituzzjonijiet Finanzjarji;
- 3) Fl-istess cirkustanzi, ircieva jew kiseb minghand haddiehor xi weghda li tinghata lilu jew lil ohrajn, b'korrispettiv ghal xi self, imghaxijiet jew xi qligh iehor taht liema ghamla jkun b'eccess minn dak li jkun permess bil-ligi;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali ta' I-14 ta' Lulju 2005 li permezz tagħha dik il-Qorti ma sabitx lill-imsemmi Albert Muscat hati ta' I-imputazzjonijiet dedotti kontra tieghu skond l-artikoli citati mill-Avukat Generali bin-nota tieghu tas-17 ta' Frar 2004 u lliberatu mill-istess imputazzjonijiet;

Rat ir-rikors ta' appell ta' I-Avukat Generali pprezentat fil-21 ta' Lulju 2005 li permezz tieghu talab li din il-Qorti jogħgobha thassar u tirrevoka s-sentenza appellata billi, minflok, a bazi ta' fl-istess fatti sottomessi lill-Qorti Inferjuri, issib u tiddikjara htija ta' fl-istess appellat fl-akkuzi taht l-artikoli msemmija u riferuti mill-appellant fin-nota tieghu a fol. 152 u tinfliggi l-piena skond il-ligi;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Semghet u rat l-eccezzjoni sollevata minn Dott. Franco Debono ghall-appellat fis-seduta tal-15 ta' Novembru 2005 tan-nullita` tar-rikors ta' appell minhabba li m'hemmx fatti fil-qosor;

Semghet it-trattazzjoni tad-difensuri tal-partijiet;

Ikkunsidrat:

Din is-sentenza tirrigwarda l-eccezzjoni sollevata mid-difiza tan-nullita` tar-rikors ta' appell ta' I-Avukat Generali għaliex ma jissodisfax ir-rekwizit tal-ligi msemmi fl-artikolu

419(1)(a) tal-Kap. 9, u cioe` li r-rikors ta' appell ma fihx il-fatti fil-qosor.

L-artikolu 419 (1) tal-Kodici Kriminali fil-fatt jipprovdi li r-rikors ta' appell, "*barra mill-indikazzjoni komuni ghall-atti gudizzjarji, għandu jkun fih, taht piena ta' nullita` - (a) il-fatti fil-qosor*".

Fir-rikors ta' appell tieghu I-Avukat Generali jghid li I-fatti fil-qosor kien: "*li l-imputat, fil-perijodu in kwistjoni għamel attivitajiet li kien bi ksur tal-ligi taht il-Kapitoli 376 u 399, u dan fil-konfront u bi hsara ta' diversi persuni, principally certa Rita Farrugia (ara fol. 64 tal-atti processwali). Kien fuq il-bazi ta' dawn il-fatti li l-esponent mhux biss hareg l-awtorita` tieghu għall-procediment kontra l-imputat (ara fol. 16), izda wkoll talli fin-nota tieghu għar-rinvju għall-gudizzju ccita dettaljatamente u precizament l-artikoli tal-ligi, inkluzi dawk tal-Kodici Kriminali relativi, li fil-qafas tagħhom setghet tinstab htija fl-imputat mill-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, għab-bazi tal-fatti rizultyanti. Izda l-Qorti Inferjuri semplicement illiberat lill-imputat għaliex dehrilha li fl-artikoli mahruga mill-esponent ma setghetx tinstab htija.*"

Minn dan hu ovvju li ma hemm xejn fl-esposizzjoni tal-fatti kif saret fir-rikors ta' appell li jillumina lil din il-Qorti dwar il-fatti tar-reati dedotti nnifishom. U biex il-Qorti tkun taf-dawn il-fatti trid f'dan il-kaz tezamina l-process kollu. Mhix certament din l-intenzjoni ta' dak li jiddisponi l-artikolu 419(1)(a) tal-Kodici Kriminali.

Kif gie ritenut minn din il-Qorti diversament presjeduta mill-Onor. Imhallef Dr. V. DeGaetano (illum Prim Imhallef) fis-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija v. Joseph Said** mogħtija fil-25 ta' Lulju 1994 (Vol. LXXVIII.v.304):

"Il-gurisprudenza ormai kopjuza dwar in-nullita` tar-rikors ta' l-appell minhabba karenza tar-rekwizit tal-fatti fil-qosor, ma hix gurisprudenza bbazata fuq formalizmu jew inflessibilità procedurali, izda gurisprudenza bbazata fuq interpretazzjoni ragjonevoli tal-imsemmi dispost tal-ligi.... Il-principji

stabbiliti ... jinsabu rispekkjati f'sentenzi aktar recenti bhal, per ezempju, 'Il-Pulizija v. Lawrence Zammit u Paul Spiteri', 25 ta' Lulju 1986, 'Il-Pulizija v. Alfred Debono', 23 ta' April 1992 u 'Il-Pulizija v. Julian Bonello', 14 ta' Mejju 1992, ilkoll appelli kriminali, jistghu jigu riassunti fis-segwenti tliet propozizzjonijiet: (1) li r-rikors għandu jkun fih espozizzjoni tal-fatti saljenti u essenziali tal-kawza, esposti b'mod car u komplet, b'mod li l-kontroparti tkun tista' tifhem fuqhiex għandha tiddefendi ruhha jew tittratta, u b'mod li din il-Qorti tkun tista' ssegwi sewwa l-isvolgiment tal-kaz u tillimita d-dibattitu għal dak li hu bzonnjuz u tirrikjedi l-iskjarimenti mehtiega; (2) illi għalhekk ma jkunx sodisfatt il-vot tal-ligi jekk il-fatti jkunu sparpaljati b'mod li wiehed irid joqghod jistad għalihom biex forsi jindividwahom; u (3) li certament mhux il-kompli tal-Qorti li toqghod tipprova tispigola l-fatti mill-aggravji jew vice-versa."

Fl-Appell Kriminali **Il-Pulizija v. Vincent Fenech** deciz fis-17 ta' Ottubru 1997 minn din il-Qorti diversament presjeduta ukoll mill-Imhallef Dr. V. DeGaetano, intqal li ghalkemm il-Qorti:

"tfahhar kull sforz li jsir biex fl-atti gudizzjarji tigi kkoltivata l-prassi ta' l-ekonomija tal-kliem, hu evidenti li tali ekonomija ma tistax tkun a skapitu tas-sens u l-iskop guridiku ta' l-att in kwistjoni, cioè` ma tistax tkun ekonomija tali li ggib fix-xejn u tirrendi inoperattiv u bla sens dak l-att".

Il-Qorti tagħmel referenza għal gurisprudenza kopjuza¹ li kollha tindika li fejn ikun hemm il-karenza tal-fatti fil-qosor, dan għandu jwassal għan-nullita` tar-rikors ta' l-appell sija jekk dan ikun ta' l-akkuzat u sija jekk ikun ta' l-Avukat Generali.

¹ Ara, fost oħrajn, dawn l-Appelli Kriminali: **Il-Pulizija v. Anthony Gafa`** [15.6.01], **Il-Pulizija v. Charles Mangion et** [1.10.03], **Il-Pulizija v. Herman McKay et** [7.1.04], **Il-Pulizija v. Tarcisio Gatt** [22.1.04], **Il-Pulizija v. Gaetano Bonnici** [18.3.04], **Il-Pulizija v. Luke V. Gauci** [25.3.04], **Il-Pulizija v. Paul Abela et** [27.5.04], **Il-Pulizija v. Emanuel Gauci** [10.6.04], **Il-Pulizija v. Abdul Salam Tumy Al Forgni** [22.3.05].

Kopja Informali ta' Sentenza

Fil-kaz odjern l-espozizzjoni tal-fatti hi karenti ghal kollox u ghalhekk l-eccezzjoni tad-difiza timmerita li tigi milqugha.

Ghal dawn il-motivi:

Tiddeciedi billi tilqa' l-eccezzjoni preliminari tan-nullita` tar-rikors ta' l-appell sollevata mid-difiza u tiddikjara r-rikors ta' l-appell irritu u null ghax ma jissodisfax ir-rekwizit mehtieg taht piena ta' nullita` mill-artikolu 419(1)(a) tal-Kodici Kriminali (Kap. 9).

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----